

Kartoflowa rewolucja na polu i na talerzu

BS, JM 07:32, 24.11.2025 ok. 4 min. czytania

[siedlce rolnictwo ziemniaki](#)

Fioletowe, różowe i czerwone – czy takie ziemniaki istnieją? Jak najbardziej! Właśnie opracowują je naukowcy z Uniwersytetu w Siedlcach.

W Rolniczej Stacji Doświadczalnej im. prof. Feliksa Ceglarka w Zawadach (gm. Zbuczyn) prowadzone są badania odmian ziemniaków o niezwykle kolorowym miąższu – od głębokiego fioletu, przez intensywną czerwień, aż po delikatny róż. To efekt wieloletnich prac badawczych naukowców z siedleckiego uniwersytetu, nad którymi czuwa zespół specjalistów, w tym prof. dr hab. Marek Gugąła, prof. dr hab. Krystyna Zarzecka oraz mgr inż. Łukasz Domański. Ich celem to odnalezienie najlepszej technologii uprawy odmian pochodzących z odległych zakątków świata, tak aby ziemniak był odporny na choroby i bardziej dostosowany do wyzwań współczesnego rolnictwa. W badaniach uprawiane są odmiany pochodzące m.in. z Niemiec, Holandii, a nawet z Korei Południowej.

Ameryki nie odkryli

Jak nieprawdopodobnie by to nie zabrzmiało, kolorowy ziemniak nie jest niczym nowym. Utało się jedynie przekonanie, że to warzywo nie przyjmuje innej barwy niż biała czy żółta. A co z pomarańczowymi batatami? Przecież też są jadalne. Prof. Marek Gugąła wyjaśnia, że kolorowe ziemniaki były znane od dawna. – Do Europy sprowadził je najprawdopodobniej Krzysztof Kolumb,

po odkryciu Ameryki. Wszystko wskazuje na to, że przywiózł te o jasnym miąższu – wyjaśnia. Jak mówi mgr inż. Łukasz Domański, rodowód nietypowej dla nas fioletowej odmiany można odnaleźć na innych kontynentach. – Ta hodowla łączy poszczególne rody i zyskuje coś nowego. Fioletowy ziemniak ma korzenie w Ameryce Środkowej i Południowej, rolnictwie m.in. Inków i Majów – dopowiada.

Kolorowy znaczy gorszy?

Jak więc widać, mamy do czynienia z łączeniem odmian, a nie chemiczną obróbką. A czy fioletowy ziemniak niesie za sobą jakieś właściwości? Naukowcy dowodzą, że to idealny zamiennik dla wszystkich, którzy są na diecie lub mają problemu z poziomem cukru we krwi, ale nie chcą rezygnować z uwielbianej przez Polaków bulwy. – Barwniki zawarte w ziemniakach mają dobry wpływ na człowieka. Co więcej, ziemniak kolorowy jest zdrowszy, ma mniej kalorii i cukru – tłumaczy prof. Gugąła.

Liczne badania dowodzą, że ziemniak o kolorowym miąższu niesie za sobą o wiele więcej wartości odżywczych niż dobrze znana Irga czy Denar. Wspomaga natlenienie komórek, a tym samym wpływa na obniżenie zagrożenia zachorowania na nowotwór. Mgr inż. Domański dodaje: – Udowodniono naukowo, że zjedzenie kolorowego ziemniaka obniża zawartość cukru we krwi. Istnieją też badania, według których kolorowy ziemniak wpływa na tętno, poprawiając ich elastyczność i wytrzymałość. Często wręcz można się spotkać w publikacjach naukowych ze stwierdzeniem, że kolorowa odmiana ma nie tyle działanie prozdrowotne, co lecznicze.

Ziemniak na każde pole

Badacze z Uniwersytetu w Siedlcach sprawdzali też, czy kolorowe odmiany da się zastosować na polskich polach i czy można liczyć na masową uprawę. – Jak najbardziej – odpowiadają. – Odmiany ziemniaków dostosowujemy do panującego tu klimatu, tak by można go było hodować na naszych terenach.

A kiedy mogłoby to nastąpić? – Już na wiosnę. Ludzie są chętni do jedzenia kolorowych odmian, głównie z ciekawości – odpowiada prof. Gugąła.

Kiedy znamy już historię, proces hodowli i właściwości fioletowej odmiany ziemniaka, pozostaje jedno zasadnicze pytanie: po co eksperymentować z nowymi odmianami, skoro konsumenci są przyzwyczajeni do żółtych i białych bulw? Odpowiedź jest prosta: zmiany zachodzące w rolnictwie – nie tylko w Polsce, ale w całej Europie – wymuszają poszukiwanie nowych możliwości w uprawie.

Mgr inż. Domański zwraca uwagę na coraz trudniejszy dostęp do środków ochrony roślin, co skłania do wyboru odmian odporniejszych i zdrowszych. – W obliczu coraz bardziej wymagających warunków uprawy i ograniczonego dostępu do środków ochrony, wynikającego m.in. z Europejskiego Zielonego Ładu, szukamy alternatywnych rozwiązań – podsumowuje. I podkreśla, że w tym aspekcie naukowcy z Uniwersytetu w Siedlcach badają także wpływ roślinnych

stymulatorów wzrostu na wzrost i rozwój roślin, między innymi także na kolorowe odmiany ziemniaka. – Odnalezienie najlepszej technologii uprawy, w polskich warunkach klimatycznych, odległych odmian ziemniaka, które są zdrowe i są źródłem wielu cennych składników w diecie człowieka, pozwoli na osiąganie większych plonów o wysokiej jakości – kończy.

(BS, JM)